

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 11 oktober 2004

om övervakningen av bakgrunds nivåerna av dioxiner och dioxinlika PCB i livsmedel

(delgivet med nr K(2004) 3462)

(Text av betydelse för EES)

(2004/705/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

att analysera de utvalda proverna också med avseende på dioxinlika PCB.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 211 andra strecksatsen i detta, och

av följande skäl:

- (1) I kommissionens förordning (EG) nr 466/2001 av den 8 mars 2001 om fastställande av högsta tillåtna halt för vissa främmande ämnen i livsmedel⁽¹⁾ fastställs gränsvärden för dioxiner i livsmedel.
- (2) Trots att alla gränsvärden ur toxikologiskt hänseende borde gälla dioxiner, furaner och dioxinlika PCB, har gränsvärden bara fastställts för dioxiner och furaner, och alltså inte för dioxinlika PCB, på grund av de mycket begränsade uppgifter som finns om förekomsten av de senare. I det ovan nämnda direktivet anges det att gränsvärdena skall ses över en första gång senast den 31 december 2004 mot bakgrund av nya uppgifter om förekomsten av dioxiner och dioxinlika PCB, framför allt för att man skall kunna inbegripa dioxinlika PCB i de högsta tillåtna halter som skall fastställas.
- (3) I förordning 466/2001/EG anges det att gränsvärdena skall ses över ytterligare en gång senast den 31 december 2006 och syftet skall då vara att avsevärt sänka gränsvärdena.
- (4) Det är nödvändigt att få fram tillförlitliga uppgifter i hela Europeiska gemenskapen om förekomsten av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB i så många olika typer av livsmedel som möjligt så att man kan få en klar bild av förändringarna över tid när det gäller förekomsten av dessa ämnen i livsmedel.
- (5) Förhållandet mellan förekomsten av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB samt icke-dioxinlika PCB är viktigt, men till en stor del okänt. Om möjligt är det därför lämpligt

- (6) I kommissionens rekommendation 2002/201/EG av den 4 mars 2002 om reduktion av dioxiner, furaner och PCB i foder och livsmedel⁽²⁾, rekommenderar man medlemsstaterna att göra stickprov på förekomsten av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB i livsmedel i proportion till deras produktion och konsumtion. Denna övervakning skall göras enligt de detaljerade riktlinjer som fastställts av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa. För att en hög nivå av likvärdighet inom Europeiska unionen skall kunna tillförsäkras, bör riktlinjerna bland annat innehålla bestämmelser om lägsta frekvens och formen för redovisning av resultaten.
- (7) Det är viktigt att dessa uppgifter regelbundet redovisas för kommissionen. Kommissionen kommer att se till att uppgifterna samlas i en databas som skall finnas tillgänglig för allmänheten.
- (8) Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien anslöt sig till Europeiska gemenskapen den 1 maj 2004. Det är lämpligt att de nya medlemsstaterna deltar i övervakningsprogrammet så snart som möjligt. Det måste emellertid ses som lämpligt att planera för en övergångsordning för de nya medlemsstaterna, och man kan därför för närvarande inte rekommendera någon detaljerad lägsta frekvens för de nya medlemsstaterna när det gäller övervakningen av förekomsten av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB i livsmedel.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Medlemsstaterna skall från och med 2004 fram till och med den 31 december 2006 göra en övervakning av förekomsten av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB i livsmedel genom att använda de rekommenderade lägsta frekvenserna av prover som skall analyseras årligen enligt riktlinjerna i tabellen i bilaga I. Provernas frekvens skall ses över årligen mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts.

⁽¹⁾ EGT L 77, 16.3.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 684/2004 (EGT L 106, 15.4.2004, s. 6).

⁽²⁾ EGT L 67, 9.3.2002, s. 69.

2. Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien bör så snart som möjligt delta i övervakningsprogrammet för förekomsten av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB i foder. Frekvensen för de prover som skall analyseras årligen av Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien kommer att fastställas från och med 2005.
3. Medlemsstaterna skall regelbundet redovisa uppgifterna för kommissionen, så att uppgifterna kan samlas i en databas som skall innehålla den information och vara i det format som fastställs i bilaga II. Det är lämpligt att också tillhandahålla uppgifter från senare år som erhållits genom användandet av de analysmetoder som uppfyller kraven i kommissionens direktiv 2002/69/EG av den 26 juli 2002 om faststäl-

lande av provtagnings- och analysmetoder vid offentlig kontroll av dioxiner och bestämning av dioxinlika PCB i livsmedel⁽¹⁾ och på ett sätt som också återspeglar bakgrundsnivåerna.

4. Medlemsstaterna bör om möjligt göra en analys av icke-dioxinlika PCB i samma prover.

Utfärdad i Bryssel den 11 oktober 2004.

På kommissionens vägnar

David BYRNE

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 209, 6.8.2002, s. 5. Direktivet ändrat genom direktiv 2004/44/EG (EUT L 113, 20.4.2004, s. 17).

BILAGA I

Tabell: Översikt över rekommenderat lägsta antal livsmedelsprover som skall analyseras årligen. Fördelningen av proverna grundas på produktionen i varje land. Särskild vikt skall fästas vid livsmedel som missänks ha en större variation när det gäller bakgrunds nivåer av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB. Detta är särskilt fallet när det gäller fisk.

Land (*)	Antal (*)	Kött och köttprodukter (*)				Fisk och fiskeri-produkter (*)	Mjolk och mjolk-produkter (*)		Ägg (*)		Olja och fett (%)			Frukt, grönsaker och spannmål (%)				
		Oxe	Gris	Får	Fjäderfä		Lever	Fisk	Produkter från vattenbruk	Mjolk	Smör/ost/yoghurt	Ägg från burhöns	Ägg från frigåendehöns	Animaliskt	Vegetabiliskt	Fiskolja/kosttillskott	Grönsaker	Frukt
Belgien	53	4	4	2	4	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	3	2	2
Danmark	66	3	5	2	3	3	15	3	3	3	3	2	3	6	3	3	2	2
Tyskland	147	13	13	3	6	7	5	14	14	10	11	12	14	4	4	4	2	8
Grekland	55	2	2	7	3	4	7	3	3	3	3	2	3	3	4	4	2	2
Spanien	151	7	9	11	7	6	16	3	3	7	7	4	10	5	9	10	4	4
Frankrike	168	14	8	5	15	11	18	12	14	12	6	6	6	3	6	6	4	12
Irland	61	7	3	3	3	3	9	3	5	3	3	2	3	4	3	3	2	2
Italien	126	10	5	5	8	5	8	6	3	8	15	3	7	3	12	10	4	4
Luxemburg	30	2	2	1	2	1	3	3	3	3	2	1	1	2	1	1	1	1
Nederländerna	88	6	6	3	6	4	14	5	6	7	3	3	7	3	4	4	2	2
Österrike	52	4	4	2	3	2	3	3	3	3	7	2	3	3	3	3	2	2
Portugal	51	3	3	3	4	2	6	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
Finland	45	3	3	2	2	1	4	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
Sverige	54	3	3	2	3	2	10	3	3	3	3	2	3	4	3	3	2	2
Förenade kungariket	113	7	4	10	10	4	24	7	4	7	3	3	5	4	4	3	2	4
Totalt EU	1 260	88	74	59	79	56	161	74	74	78	75	49	75	53	64	47	53	53
Island	67	2	2	1	2	1	29	3	3	3	2	1	1	12	1	1	1	1
Norge	125	3	3	2	3	3	46	3	3	3	3	3	3	10	3	3	3	3
Totalt EES	1 452	93	79	62	84	60	236	80	80	84	80	53	79	75	68	51	57	57

(*) Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien anslöt sig till Europeiska gemenskapen den 1 maj 2004. Det är lämpligt att de nya medlemsstaterna deltar i övervakningsprogrammet så snart som möjligt. Det måste emellertid ses som lämpligt att planera för en övergångsordning för de nya medlemsstaterna och att man därför inte kan rekommendera någon detaljerad lägsta frekvens när det gäller stickprovsovervakningen av förekomsten av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB i livsmedel i de nya medlemsstaterna.

Anmärkningar till tabellen

- (1) Siffrorna som nämns i tabellen är minimisiffror. Medlemsstaterna uppmanas att ta fler prover. De ytterligare proverna skall företrädesvis tas i de kategorier livsmedel som avsevärt bidrar till exponeringsnivån, t.ex. kött och köttprodukter, fisk och mejeriprodukter (mjölk från mjölkproducenter).
- (2) Kött och köttprodukter: Utöver de angivna kategorierna, bör ett antal prover tas på hästkött, getkött, kaninkött och i begränsad omfattning vilt.
- (3) Fisk och fiskeriprodukter: Proverna för såväl vild fisk som för vattenbruk skall fördelas på arterna i proportion till fångsten eller produktionen (vid vattenbruk). Som vägledning kan man använda de artspecifika uppgifter om fångst och produktion av fisk och fiskeriprodukter som återfinns i broschyren *Facts and figures on the CFP – Basic data on the Common Fisheries Policy*, Publikationsbyrån, 2004.

Användningen av dessa uppgifter tillsammans med antalet prover som skall tas för olika fiskarter och fiskeriprodukter kan tjäna som vägledning.

Fångster (för medlemsstaterna rekommenderas fler än 10 prover)

Danmark 15 prover → 4 sill, 4 blåmussla och 7 övriga

Spanien 33 prover → 7 bukstrimmig bonit, 4 sardin, 5 gulfenad tonfisk, 2 hästmakrill, 2 kortfenad bläckfisk och 13 övriga

Frankrike 18 prover → 3 bukstrimmig bonit, 3 gulfenad tonfisk, 2 sardin, 2 gråsej, 2 sill och 6 övriga

Nederländerna 14 prover → 4 sardiner, 2 hästmakrill, 3 sill, 2 makrill och 3 övriga

Sverige 10 prover → 5 sill, 4 skarpsill och 1 torsk

Förenade kungariket 24 prover → 6 makrill, 4 sill, 3 kolja, 2 torsk och 9 övriga

Produkter från vattenbruk (för medlemsstaterna rekommenderas fler än 5 prover)

Danmark 5 prover → 4 laxöring och 1 ål

Tyskland 5 prover → 2 musslor, 2 laxöring och 1 karp

Grekland 7 prover → 3 havsruda, 2 havsabborre, 1 mussla och 1 övrig

Spanien 16 prover → 8 musslor, 3 forell, 1 havsruda, 1 ostron, 1 tonfisk och 2 övriga

Frankrike 16 prover → 8 ostron, 4 mussla, 3 forell och 1 karp

Italien 14 prover → 6 mussla, 3 sandmussla, 3 forell, 1 havsabborre, 1 havsruda

Nederländerna 7 prover → 4 mussla, 1 ål, 1 ostron och 1 havskatt

Förenade kungariket 12 prover → 9 lax, 2 laxöring och 1 mussla

- (4) Mjolk och mjölkprodukter: Minst 4/5 av mjölkproverna skall tas av mjölk från mjölkproducenter (i huvudsak komjolk). Det är också lämpligt att ta ytterligare några prover av mjölk och mjölkprodukter som inte är komjolk (getmjölk osv.).
- (5) Ägg: Utöver hönsägg bör också ank-, gås- och vaktelägg samlas in.
- (6) Olja och fett: Utöver fiskolja är det lämpligt att också kosttillskott som baseras på fiskolja (fiskolja och fiskeleverolja) undersöks.
- (7) Grönsaker: I huvudsak bladgrönsaker, men också potatis och andra rotfrukter.
Frukt: inklusive jordgubbar och andra bär.

BILAGA II

A. Förklaringar till blanketten för analytiskt resultat när det gäller förekomsten av dioxiner, furaner och dioxinlika PCB och andra PCB i livsmedel

1. Allmän information om de analyserade proverna

Land: Namn på medlemsstaten där övervakningen har gjorts.

År: År övervakningen gjordes.

Produkt: Typ av livsmedel som analyserats – beskriv livsmedlet så noggrant som möjligt.

Saluföring: Plats där produkten (provet) samlades in.

Vävnad: Vilken del av produkten som analyserats, t.ex. fett eller muskel.

Redovisning av resultaten: Resultaten skall redovisas på basis av de gränsvärden som har fastställts (rådets förordning (EG) nr 2375/2001). När det gäller analys av icke-dioxinlika PCB, rekommenderas bestämt att nivåerna redovisas på samma basis.

Typ av provtagning: Stickprovtagning – analytiska resultat från målinriktad provtagning kan också redovisas, men det måste tydligt anges att provtagningen var målinriktad och att den inte nödvändigtvis återger normala bakgrunds nivåer.

Metoder: Uppge vilken metod som använts.

Godkännande: Ange om den analytiska metoden är godkänd eller inte.

Osäkerhet (%): Procentandel osäkerhet med den analytiska metoden.

2. Särskild information om de analyserade proverna

Provnummer: Antal prover av samma slag av den analyserade produkten. Om det finns resultat från fler prover än det finns markerade kolumner, lägg till numrerade kolumner i slutet av blanketten.

Produktionsmetod: Konventionell/organisk (så detaljerat som möjligt).

Område: När detta är relevant, distrikt eller region där provtagningen gjordes, om möjligt med angivande av om det är ett landsbygdsområde, stadsområde, industrizon, öppet hav etc. Exempel: Bryssel – stadsområde, Medelhavet – öppet hav.

Antal delprover: Om det analyserade provet är ett samlat prov, skall antalet delprover (antal enskilda prov) uppges. Om det analytiska resultatet bara grundas på ett enda prov, skall detta uppges. Antalet delprover i ett samlat prov kan variera, så var vänlig uppges detta antal för varje prov.

Fetthalt (%): Procentandel fetthalt i provet (om uppgifter finns).

Vattenhalt (%): Procentandel vattenhalt i provet (om uppgifter finns).

3. Resultat

Dioxiner, furaner och dioxinlika PCB: Resultaten av alla kongener skall redovisas i ppt – pikogram/kilo (pg/kg).

Icke-dioxinlika PCB: resultaten av alla kongener skall redovisas i ppb – mikrogram/kilo (µg/kg).

Kvantifieringsgräns (LOQ): Kvantifieringsgräns i pg/g eller µg/kg (för icke-dioxinlika PCB).

Detektionsgräns (LOD): Detektionsgräns i pg/g eller µg/kg (för icke-dioxinlika PCB).

För kongener som analyserats men som är under detektionsgränsen (LOD) skall resultatrutan fyllas i som < LOD (detektionsgränsen skall redovisas som ett värde).

För kongener som analyserats men som är under kvantifieringsgränsen (LOQ) skall resultatrutan fyllas i som < LOQ (kvantifieringsgränsen skall redovisas som ett värde).

När det gäller PCB-kongener som analyserats utöver PCB-7 och dioxinlika PCB, skall antalet PCB-kongener läggas till på blanketten (t.ex. 31, 99, 110). Om provet analyserats för fler PCB-kongener än det finns markerade kolumner, lägg till nya kolumner i slutet av blanketten.

4. Anmärkningar

Utöver uppgifter om vilken metod för extraktion av fett som använts, kan detta utrymme användas till adekvata anmärkningar om de uppgifter som lämnas in.

B. Blankett för rapportering av kongenspecifika, analytiska resultat av dioxiner, furaner, dioxinlika PCB och övriga PCB i livsmedel

Land	
År	
Produkt	
Saluföring	
Vävnad	
Resultat	
Typ av provtagning	
Provnnummer	
Produktionsmetod	
Område	
Antal delprover	
Fetthalt (%)	
Vattenhalt (%)	

Anmärkningar
Använd metod för extraktion av fett:

1.	dioxiner och furaner (pg/g)	Kongener	TEF	LOD	LOQ	Återvinning (%)	Resultat	TEQ
Metoder		2,3,7,8 – TCDD	1					
Detektion		1,2,3,7,8 – PeCDD	1					
Enhet		1,2,3,4,7,8 – HxCDD	0,1					
Godkännande		1,2,3,6,7,8 – HxCDD	0,1					
Osäkerhet (%)		1,2,3,7,8,9 – HxCDD	0,1					
		1,2,3,4,6,7,8 – HpCDD	0,01					
		OCDD	0,0001					
		2,3,7,8 – TCDF	0,1					
		1,2,3,7,8 – PeCDF	0,05					
		2,3,4,7,8 – PeCDF	0,5					
		1,2,3,4,7,8 – HxCDF	0,1					
		1,2,3,6,7,8 – HxCDF	0,1					
		1,2,3,7,8,9 – HxCDF	0,1					
		2,3,4,6,7,8 – HxCDF	0,1					
		1,2,3,4,6,7,8 – HpCDF	0,01					
		1,2,3,4,7,8,9 – HpCDF	0,01					
		OCDF	0,0001					

Totalt TEQ-PCDD/PCDF
Ovra koncentrationer
Mellanvärde
Lägre koncentrationer

2.	icke-orto PCB (pg/g eller ng/kg)	PCB-kongener	TEF	LOD	LOQ	Återvinning (%)	Resultat	TEQ
Metoder		PCB-77	0,0001					
Detektion		PCB-81	0,0001					
Enhet		PCB-126	0,1					
Godkännande		PCB-169	0,01					
Osäkerhet (%)								
		PCB-kongener	TEF	LOD	LOQ	Återvinning (%)	Resultat	TEQ
		PCB-105	0,0001					
		PCB-114	0,0005					
		PCB-118	0,0001					
		PCB-123	0,0001					
		PCB-156	0,0005					
		PCB-157	0,0005					
		PCB-167	0,00001					
		PCB-189	0,0001					

Totalt TEQ-PCB
Ovra koncentrationer
Mellanvärde
Lägre koncentrationer

